Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 9. februára 2017 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Cukor — Produkčné odvody — Výpočet priemernej straty — Výpočet produkčných odvodov — Nariadenie (ES) č. 2267/2000 — Platnosť — Nariadenie (ES) č. 1993/2001 — Platnosť“

Vo veci C-585/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Súd prvého stupňa Brusel, Belgicko) zo 14. októbra 2015 a doručený Súdnemu dvoru 12. novembra 2015, ktorý súvisí s konaním:

Raffinerie Tirlemontoise SA

proti

État belge,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen (spravodajca), sudcovia M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan a D. Šváby,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: V. Giacobbo-Peyronnel, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. júla 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Raffinerie Tirlemontoise SA, v zastúpení: D. Gérard, avocat, a H. J. Prieß, Rechtsanwalt,

— belgická vláda, v zastúpení: M. Jacobs a J. C. Halleux, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Keup a B. De Moor, avocats,

— holandská vláda, v zastúpení: B. Koopman, splnomocnená zástupkyňa,

— Európska komisia, v zastúpení: A. Lewis a P. Ondrůšek, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

* Jazyk konania: francúzština.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 33 ods. 1 a 2 nariadenia Rady (ES) č. 2038/1999 z 13. septembra 1999 o spoločnom organizovaní trhu v sektore cukru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 252, 1999, s. 1), ako aj platnosti jednak nariadenia Komisie (ES) č. 2267/2000 z 12. októbra 2000, ktorým sa stanovuje výška produkčných odvodov, ako aj koeficient dodatkového odvodu v sektore cukru na hospodársky rok 1999/2000 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 259, 2000, s. 29), a jednak nariadenia Komisie (ES) č. 1993/2001 z 11. októbra 2001, ktorým sa stanovuje výška produkčných odvodov v sektore cukru na hospodársky rok 2000/2001 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 271, 2001, s. 15).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Raffinerie Tirlemontoise SA (ďalej len „Raffinerie“) a État belge (Belgicko) vo veci týkajúcej sa žiadosti o vrátenie preplatku produkčných odvodov z cukru v rámci hospodárskych rokov 1999/2000 až 2004/2005.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 14 až 17 nariadenia č. 2038/1999 zneli:

„(14) Dôvody, ktoré doteraz viedli Spoločenstvo k prijatiu systému produkčných kvót pre cukor, izoglukózu a inulínový cukor zostávajú v platnosti; zmeny v rámci tohto systému boli však vykonané jednak s prihliadnutím na súčasný vývoj v produkcii a jednak tak, aby sa Spoločenstvu poskytli potrebné nástroje, ktorými sa spravodlivým, avšak účinným spôsobom zabezpečí, aby sami výrobcovia plne financovali náklady vynaložené na odpredaj prebytkov vyplývajúcich z rozdielu medzi výrobou v Spoločenstve a spotrebou; takýto systém by sa však mal uplatňovať len v priebehu obmedzeného obdobia a mal by sa považovať za prechodný;

(15) Spoločný systém organizovania trhov v sektore cukru sa od hospodárskeho roka 1986/1987 po prvé zakladá na zásade, že výrobcovia by mali niesť plnú finančnú zodpovednosť za straty, ktoré vzniknú každý hospodársky rok v dôsledku odpredaja tej časti produkcie Spoločenstva podliehajúcej kvóte, ktorá presahuje vnútornú spotrebu Spoločenstva, a po druhé, na diferenciácii cenových záruk pre odpredaj, ktorá odráža výrobnú kvótu pridelenú každému podniku; produkčná kvóta cukru sa v sektore cukru prideľuje každému podniku na základe jeho skutočnej produkcie počas konkrétneho referenčného obdobia…;

(16) … systém samofinancovania v sektore prostredníctvom režimu produkčných kvót by sa mal zachovať počas obdobia zodpovedajúceho… šiestim hospodárskym rokom;

(17) Výrobcovia by tak mali pokračovať v preberaní finančnej zodpovednosti povinnosťou platiť základný produkčný odvod účtovaný na celú výrobu A a B cukru, ktorý je limitovaný na 2 % intervenčnej ceny bieleho cukru, a odvod B účtovaný na produkciu B cukru do limitu 37,5 % tejto ceny; za určitých okolností aj výrobcovia izoglukózy a inulínového sirupu tiež platia pomernú časť týchto príspevkov…“ [*neoficiálny preklad*].

4 Článok 33 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2038/1999 stanovoval:

„1. Pred koncom každého hospodárskeho roka sa zaznamená nasledujúce:

a) odhad produkcie cukru A a B, izoglukózy A a B a inulínového sirupu A a B, ktoré sa dajú priradiť príslušnému hospodárskemu roku;

b) odhad množstiev cukru, izoglukózy a inulínového sirupu daného k dispozícii na spotrebu v rámci spoločenstva v priebehu príslušného hospodárskeho roka;

c) exportovateľný zostatok získaný odčítaním množstva uvedeného v písm. b) od množstva uvedeného v písm. a);

d) odhad priemernej straty alebo príjmu za tonu cukru čo sa týka exportných záväzkov, ktoré sa majú splniť v príslušnom hospodárskom roku.

Táto priemerná strata alebo príjem sa má rovnať rozdielu medzi celkovou hodnotou náhrad a celkovou hodnotou odvodov na celkovú tonáž príslušných exportných záväzkov;

e) odhad celkovej straty alebo príjmu získaný vynásobením exportovateľného zostatku uvedeného v písmene c) priemernou stratou alebo príjmom uvedenými v písmene d).

2. Pred koncom hospodárskeho roka 2000/2001 a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 26 ods. 5, sa kumulatívne zaznamená pre hospodárske roky 1995/1996 až 2000/2001 nasledujúce:

a) exportovateľný zostatok stanovený na základe konečnej produkcie cukru A a B, izoglukózy A a B a od hospodárskeho roka 1994/1995 inulínového sirupu A a B na jednej strane a konečného množstva cukru, izoglukózy a od hospodárskeho roka 1994/1995 inulínového sirupu daného k dispozícii na spotrebu v Spoločenstve na strane druhej;

b) priemerná strata alebo príjem za tonu cukru vyplývajúce z príslušných celkových exportných záväzkov vypočítaných použitím metódy opísanej v druhom pododseku odseku 1 písm. d);

c) celková strata alebo celkový príjem získané vynásobením exportovateľného zostatku uvedeného v písm. a) priemernou stratou alebo príjmom uvedenými v písm. b);

d) celková čiastka základných produkčných odvodov a vybraných B odvodov.

Odhad celkových strát alebo príjmu uvedených v odseku 1 písm. e) sa upraví rozdielom medzi hodnotami uvedenými v písmenách c) a d).“ [*neoficiálny preklad*]

5 Výška produkčných odvodov, ako aj koeficient dodatkového odvodu v sektore cukru boli na hospodársky rok 1999/2000 stanovené nariadením č. 2267/2000. Výška produkčných odvodov v sektore cukru bola na hospodársky rok 2000/2001 stanovená nariadením č. 1993/2001.

6 Odôvodnenia 9 až 13 nariadenia Rady (ES) č. 1260/2001 z 19. júna 2001 o spoločnom organizovaní trhu v sektore cukru (Ú. v. ES L 178, 2001, s. 1; Mim. vyd. 03/033, s. 17) stanovovali:

„(9) Dôvody, ktoré doteraz viedli spoločenstvo k prijatiu systému produkčných kvót pre cukor, izoglukózu a inulínový cukor zostávajú v platnosti. Tento systém však bol upravený s prihliadnutím na súčasný vývoj v produkcii a aby poskytol spoločenstvu nástroje potrebné na zabezpečenie spravodlivým, avšak účinným spôsobom, aby sami výrobcovia plne pokryli náklady na realizáciu [financovali náklady na odpredaj – *neoficiálny preklad*] nadprodukcie spoločenstva v porovnaní so spotrebou a v súlade so záväzkami spoločenstva vyplývajúcimi z dohôd, ktoré sú

výsledkom Uruguajského kola multilaterálnych obchodných rokovaní, ďalej označované len ako ‚dohody GATT' schválených rozhodnutím [Rady] 94/800/ES [z 22. decembra 1994 týkajúcim sa uzavretia dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 – 1994) (Ú. v. ES L 336, 1994, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80)].

(10) … Systém kvót [by sa] mal zachovať pre hospodárske roky 2001/2002 až 2005/2006.

(11) Spoločný systém organizovania trhov v sektore cukru sa po prvé zakladá na zásade, že výrobcovia by mali niesť plnú finančnú zodpovednosť za straty, ktoré vzniknú každý hospodársky rok v dôsledku realizácie [odpredaja – *neoficiálny preklad*] tej časti produkcie spoločenstva podliehajúcej kvóte, ktorá presahuje vnútornú spotrebu spoločenstva a po druhé, na diferenciácii cenových záruk pre realizáciu [odpredaj – *neoficiálny preklad*], ktorá odráža výrobnú kvótu pridelenú každému podniku. Produkčná kvóta cukru sa prideľuje každému podniku na základe jeho skutočnej produkcie počas konkrétneho referenčného obdobia.

(12) … Systém samofinancovania v sektore prostredníctvom produkčných odvodov a režimu produkčných kvót by sa mal zachovať.

(13) Výrobcovia by tak mali pokračovať v preberaní finančnej zodpovednosti povinnosťou platiť základný produkčný odvod účtovaný na celú výrobu A a B cukru, ktorý je limitovaný na 2 % intervenčnej ceny bieleho cukru, a odvod B účtovaný na produkciu B cukru do limitu 37,5 % tejto ceny. Za určitých okolností aj výrobcovia izoglukózy a inulínového sirupu tiež platia pomernú časť týchto príspevkov. …“

7 Článok 15 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1260/2001 stanovoval:

„1. Pred koncom každého hospodárskeho roka sa zaznamená nasledujúce:

a) odhad produkcie cukru A a B, izoglukózy A a B a inulínového sirupu A a B, ktoré sa dajú priradiť príslušnému hospodárskemu roku;

b) odhad množstiev cukru, izoglukózy a inulínového sirupu daného k dispozícii na spotrebu v rámci spoločenstva v priebehu príslušného hospodárskeho roka;

c) exportovateľný zostatok získaný odčítaním množstva uvedeného v [písm.] b) od množstva uvedeného v [písm.] a);

d) odhad priemernej straty alebo príjmu za tonu cukru čo sa týka exportných záväzkov, ktoré sa majú splniť v bežnom [príslušnom – *neoficiálny preklad*] hospodárskom roku.

Táto priemerná strata alebo príjem sa má rovnať rozdielu medzi celkovou hodnotou náhrad a celkovou hodnotou odvodov na celkovú tonáž príslušných exportných záväzkov;

e) odhad celkovej straty alebo príjmu získaný vynásobením exportovateľného zostatku uvedeného v [písm.] c) priemernou stratou alebo príjmom uvedenými v [písm.] d).

2. Pred koncom hospodárskeho roka 2005/2006 a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 10 [ods. 3 až 6] sa kumulatívne zaznamená pre hospodárske roky 2001/2002 až 2005/2006 nasledujúce:

a) exportovateľný zostatok stanovený na základe konečnej produkcie cukru A a B, izoglukózy A a B a inulínového sirupu A a B a konečného množstva cukru, izoglukózy a inulínového sirupu daného k dispozícii na spotrebu v spoločenstve;

b) priemerná strata alebo príjem za tonu cukru vyplývajúce z príslušných celkových exportných záväzkov vypočítaných použitím metódy popísanej v druhom pododseku odseku 1 [písm.] d);

c) celková strata alebo príjem získané vynásobením exportovateľného zostatku uvedeného v [písm.] a) priemernou stratou alebo príjmom uvedenými v [písm.] b);

d) celková čiastka základných produkčných odvodov a vybraných B odvodov.

Odhad celkových strát alebo príjmu uvedených v odseku 1 [písm.] e) sa upraví rozdielom medzi hodnotami uvedenými v [písmenách] c) a d).“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

8 Raffinerie je spoločnosťou, ktorá vyrába cukor.

9 Keďže sa Raffinerie domnievala, že produkčné odvody, ktoré zaplatila počas hospodárskych rokov 1999/2000 až 2005/2006 boli neprimerane vysoké, podala návrh na Bureau d'intervention et de restitution belge (Belgický úrad pre vyplácanie náhrad) s cieľom získať vrátenie preplatkov.

10 Dňa 1. júla 2014 boli predchádzajúce náklady, t. j. najmä pohľadávky a záväzky Belgického úradu pre vyplácanie náhrad prevedené na Belgicko.

11 Pokiaľ ide najmä o hospodárske roky 1999/2000 a 2000/2001, Raffinerie uvádza, že na základe odôvodnenia použitého Súdnym dvorom v rozsudku z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich (C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591), bol spochybnený výpočet produkčných odvodov stanovený Komisiou na tieto dva hospodárske roky podľa nariadení č. 2267/2000, resp. č. 1993/2001, ale že Súdny dvor nemusel v rámci prejudiciálnych otázok, ktoré mu boli doposiaľ predložené, rozhodovať v súvislosti s týmito dvomi nariadeniami o dôvodoch ich neplatnosti, ktoré vo svojom rozsudku uviedol.

12 Za týchto okolností Tribunal de première instance de Bruxelles (Súd prvého stupňa Brusel) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 33 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2038/1999, najmä vzhľadom na rozsudok z 27. septembra 2012, Zuckerfabrick Jülich (C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591), vykladať v tom zmysle, že na účely výpočtu priemernej straty je potrebné pre všetky kategórie vyvezeného cukru vydeliť sumu skutočných nákladov sumou vyvezených množstiev bez ohľadu na to, či za tieto množstvá boli alebo neboli skutočne zaplatené náhrady?

2. Má sa článok 33 ods. 2 nariadenia č. 2038/1999, najmä vzhľadom na rozsudok z 27. septembra 2012, Zuckerfabrick Jülich (C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591), vykladať v tom zmysle, že prenosy do ďalšieho obdobia, ktoré treba zohľadniť pri celkovom výpočte produkčných odvodov (ako debetné alebo kreditné položky), sa pre všetky kategórie vyvezeného cukru majú vypočítať tak, že suma skutočných nákladov sa vydelí sumou skutočne vyvezených množstiev bez ohľadu na to, či za tieto množstvá boli alebo neboli skutočne zaplatené vývozné náhrady?

3. Sú nariadenia č. 2267/2000 a č. 1993/2001 v prípade kladnej odpovede na prvú otázku neplatné?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

13 Na úvod je potrebné na jednej strane zdôrazniť, že článok 33 nariadenia č. 2038/1999, ktorým sa stanovujú kritériá určujúce produkčné odvody za výrobu cukru na hospodárske roky 1995/1996 až 2000/2001, a článok 15 nariadenia č. 1260/2001, ktorý stanovoval kritériá určujúce produkčné odvody za výrobu na hospodárske roky 2001/2002 až 2005/2006, sú, pokiaľ ide o ich odseky 1, v podstate totožné (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2008, Zuckerfabrik Jülich a i., C-5/06 a C-23/06 až C-36/06, EU:C:2008:260, bod 31). To isté platí aj s ohľadom na článok 33 ods. 2 nariadenia č. 2038/1999 a článok 15 ods. 2 nariadenia č. 1260/2001.

14 Na druhej strane odôvodnenia 15 až 17 nariadenia č. 2038/1999, na ktorých sa zakladá článok 33 tohto nariadenia, sú v podstate totožné s odôvodneniami 11 až 13 nariadenia č. 1260/2001, na ktorých sa zakladá článok 15 tohto druhého nariadenia.

15 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, ako tvrdia Raffinerie, belgická vláda a Komisia, že článok 33 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2038/1999 a článok 15 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1260/2001 sa musia vykladať jednotne.

O prvej otázke

16 Podľa článku 33 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 2038/1999 sa priemerná strata má rovnať rozdielu medzi celkovou hodnotou náhrad a celkovou hodnotou odvodov na celkovú tonáž exportných záväzkov, ktoré sa majú splniť v príslušnom hospodárskom roku (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. mája 2008, Zuckerfabrik Jülich a i., C-5/06 a C-23/06 až C-36/06, EU:C:2008:260, bod 46, ako aj z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich a i., C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591, bod 39).

17 Keďže pojem „exportné záväzky, ktoré sa majú splniť v príslušnom hospodárskom roku“, ktorých tonáž predstavuje podľa článku 33 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 2038/1999 menovateľa pomeru umožňujúceho vypočítať priemernú stratu, sa snaží zahrnúť všetky množstvá výrobkov, na ktoré sa vzťahuje článok 33 tohto nariadenia, určené na vývoz mimo Európskeho spoločenstva, otázka, či tieto náhrady za vývoz zodpovedajú alebo nezodpovedajú množstvám výrobkov určených na vývoz nie je z pohľadu tohto pojmu relevantná (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2008, Zuckerfabrik Jülich a i., C-5/06 a C-23/06 až C-36/06, EU:C:2008:260, body 49 až 51).

18 Z tohto dôvodu všetky množstvá vyvezených výrobkov, na ktoré sa vzťahuje článok 33 nariadenia č. 2038/1999, či už za ne boli skutočne zaplatené náhrady, alebo neboli, sa majú v súlade s odsekom 1 tohto článku zohľadniť na výpočet odhadu priemernej straty za tonu výrobku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2008, Zuckerfabrik Jülich a i., C-5/06 a C-23/06 až C-36/06, EU:C:2008:260, bod 61).

19 Pokiaľ ide o „celkovú hodnotu náhrad“, ktorá je podľa článku 33 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 2038/1999 súčasťou čitateľa pomeru umožňujúceho vypočítať priemernú stratu, táto hodnota musí byť v priamom pomere s nákladmi, ktoré zaťažujú rozpočet Spoločenstva na základe odpredaja nadprodukcie Spoločenstva v sektore cukru, a teda sa zakladať na zohľadnení súm vývozných náhrad, ktoré boli zaplatené na účely zabezpečenia odpredaja množstiev výrobkov, ktoré sú predmetom exportných záruk (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich a i., C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591, body 48 a 49).

20 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať, že článok 33 ods. 1 nariadenia č. 2038/1999 sa má vykladať v tom zmysle, že na účely výpočtu priemernej straty je potrebné pre všetky výrobky, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, vydeliť celkovú sumu skutočných výdavkov spojených s vývoznými náhradami sumou vyvezených množstiev bez ohľadu na to, či za tieto množstvá boli alebo neboli skutočne zaplatené náhrady.

O druhej prejudiciálnej otázke

21 Treba uviesť, že podľa nariadenia č. 2038/1999, a najmä jeho článku 33 sa produkčné odvody počítajú na základe celkovej straty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2008, Zuckerfabrik Jülich a i., C-5/06 a C-23/06 až C-36/06, EU:C:2008:260, bod 41).

22 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že cieľom tohto nariadenia rovnako ako nariadenia č. 1260/2001 je stanoviť systém samofinancovania nákladov na odpredaj zostatkov, ktorý zabezpečuje spravodlivým, avšak účinným spôsobom, aby sami výrobcovia v plnej miere financovali tieto náklady. Prijatá metóda výpočtu nemôže teda v praxi *a priori* viesť k stanoveniu celkovej straty vyššej, než sú výdavky spojené s náhradami, pokiaľ ide o odpredaj zostatku výroby v rámci Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. mája 2008, Zuckerfabrik Jülich a i., C-5/06, C-23/06 až C-36/06, EU:C:2008:260, body 44, 57 a 60, ako aj z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich a i., C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591, bod 46).

23 Z článku 33 ods. 2 písm. c) daného nariadenia vyplýva, že celková strata sa získa vynásobením exportovateľného zostatku priemernou stratou. Z toho vyplýva, že akékoľvek zvýšenie hodnoty priemernej straty vedie nevyhnutne k zvýšeniu hodnoty celkovej straty, a teda k stanoveniu príliš vysokých produkčných odvodov (pozri analogicky rozsudok z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich a i., C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591, bod 47).

24 Priemerná strata v zmysle článku 33 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 2038/1999 sa stanoví podľa pravidla výpočtu upraveného v článku 33 ods. 1 písm. d) druhého pododseku tohto nariadenia.

25 Taktiež konštatovania týkajúce sa tohto posledného uvedeného ustanovenia, ktoré sa nachádzajú v bodoch 17 až 19 tohto rozsudku, sa uplatnia aj s ohľadom na článok 33 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 2038/1999.

26 Z toho vyplýva, že na druhú otázku treba odpovedať, že článok 33 ods. 2 nariadenia č. 2038/1999 sa má vykladať v tom zmysle, že na účely celkového výpočtu produkčných odvodov je potrebné vziať do úvahy priemernú stratu vypočítanú tak, že pre všetky množstvá, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, sa celková suma skutočných výdavkov spojených s vývoznými náhradami vydelí sumou vyvezených množstiev bez ohľadu na to, či za tieto množstvá boli alebo neboli skutočne zaplatené náhrady.

O tretej prejudiciálnej otázke

27 Treba pripomenúť, že Súdny dvor už konštatoval, že metóda výpočtu, ktorú použila Komisia, aby stanovila výšky produkčných odvodov v sektore cukru, ako ich stanovuje nariadenie Komisie (ES) č. 1193/2009 z 3. novembra 2009, ktorým sa opravujú nariadenia (ES) č. 1762/2003, (ES) č. 1775/2004, (ES) č. 1686/2005 a (ES) č. 164/2007 a ktorým sa stanovuje výška produkčných odvodov v sektore cukru na hospodárske roky 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 a 2005/2006 (Ú. v. EÚ L 321, 2009, s. 1), sa nezakladala na zohľadnení súm vývozných náhrad, ktoré boli zaplatené na účely zabezpečenia odpredaja množstva cukru nachádzajúceho sa v spracovaných výrobkoch, ktoré sú predmetom exportných záruk. Súdny dvor dospel totiž k záveru, že táto metóda výpočtu spočíva v tom, že celému tomuto množstvu sa pridelí teoretická hodnota náhrady založená na priemere hodnôt, ktoré pravidelne

stanovuje Komisia nezávisle od skutočného vyplatenia prípadnej náhrady a jej skutočnej výšky (rozsudok z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich a i., C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591, bod 48).

28 Keďže taká teoretická hodnota náhrady sa použije ako súčasť čitateľa pomeru umožňujúceho vypočítať priemernú stratu, toto zvýšenie čitateľa nevyhnutne vedie k zvýšeniu hodnoty priemernej straty, a teda celkovej straty v rozpore s článkom 15 ods. 1 nariadenia č. 1260/2001 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich a i., C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591, bod 50).

29 Z toho vyplýva, že nariadenie č. 1193/2009 vo svojich ustanoveniach – okrem článku 3, ktorý bol už zrušený Všeobecným súdom Európskej únie v jeho rozsudku z 29. septembra 2011, Poľsko/Komisia (T-4/06, neuverejnený, EU:T:2011:546), – bolo vyhlásené za neplatné Súdnym dvorom v rozsudku z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich a i. (C-113/10, C-147/10 a C-234/10, EU:C:2012:591, bod 54).

30 Je nesporné, že ani metóda výpočtu, ktorú použila Komisia, aby stanovila výšky odvodov v sektore cukru, ako ich stanovujú nariadenia č. 2267/2000 a 1993/2001, sa nezakladala na zohľadnení skutočných súm vývozných náhrad, ktoré boli zaplatené na účely zabezpečenia odpredaja množstva cukru nachádzajúceho sa v spracovaných výrobkoch, ktoré sú predmetom exportných záruk.

31 Keďže taká metóda výpočtu predstavovala z dôvodov pripomenutých v bode 28 tohto rozsudku zvýšenie priemernej straty, a teda celkovej straty, treba ju považovať aj za v rozpore s článkom 33 ods. 1 nariadenia č. 2038/1999.

32 Z tohto dôvodu treba odpovedať na tretiu prejudiciálnu otázku, že nariadenia č. 2267/2000 a 1993/2001 sú neplatné.

O časovom obmedzení účinkov tohto rozsudku

33 Komisia tvrdí, že vzhľadom na čas, ktorý uplynul od prijatia nariadení č. 2267/2000 a 1993/2001, ťažkosti spojené s dohľadaním údajov týkajúcich sa rokov, o ktoré ide vo veci samej, a okolnosť, že niektoré subjekty, ktoré vtedy existovali, už medzičasom zanikli, je vhodné, aby Súdny dvor obmedzil účinky vyhlásenia týchto nariadení za neplatné tak, že ich neplatnosť obmedzí na spoločnosti, ktoré pred vyhlásením tohto rozsudku podali žalobu na súd alebo začali podobné konanie s cieľom získať právo na vrátenie bezdôvodne zaplatených súm v podobe produkčných odvodov v sektore cukru stanovených uvedenými nariadeniami.

34 Takéto časové obmedzenie účinkov neplatnosti nezbaví spoločnosti, ktoré podali žalobu alebo začali podobné konanie, právnej ochrany ich práv. Práve naopak, takým obmedzením sa zamedzí vytvoreniu situácie, ktorá môže narušiť hospodársku súťaž medzi spoločnosťami nachádzajúcimi sa v starých členských štátoch a tými, ktoré sa nachádzajú v členských štátoch pristupujúcich k Európskej únii od roku 2004, keďže preplatky by mohli byť vrátené len prvej skupine spoločností.

35 Belgické kráľovstvo na pojednávaní uviedlo, že neexistuje žiadny objektívny rozdiel, na základe ktorého by bolo možné rozlíšiť medzi situáciou spoločností, ktoré podali žalobu pred vyhlásením tohto rozsudku, a situáciou spoločností, ktoré takú žalobu nepodali, a preto navrhlo, aby účinky vyhlásenia neplatnosti nariadení č. 2267/2000 a 1993/2001 boli obmedzené do budúcnosti.

36 Napokon Raffinerie a Holandské kráľovstvo vo svojich prednesoch tvrdili, že v prejednávanej veci neexistujú naliehavé dôvody právnej istoty odôvodňujúce obmedzenie časových účinkov vyhlásenia neplatnosti uvedených nariadení.

37 V tomto ohľade treba pripomenúť, že ak to naliehavé dôvody právnej istoty odôvodňujú, Súdny dvor disponuje na základe článku 264 druhého odseku ZFEÚ uplatniteľného analogicky tiež v rámci prejudiciálneho konania na základe článku 267 ZFEÚ, ktorého predmetom je posúdenie platnosti právnych aktov Únie, voľnou úvahou, aby v každom konkrétnom prípade uviedol, ktoré z účinkov tohto aktu treba považovať za konečné (rozsudok z 28. apríla 2016, Borealis Polyolefine a i., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, EU:C:2016:311, bod 103).

38 Súdny dvor teda využil možnosť obmedziť časový účinok určenia neplatnosti právnej úpravy Únie, keď naliehavé dôvody právnej istoty súvisiace so všetkými záujmami, tak verejnými, ako aj súkromnými, ktoré vstupovali do hry v dotknutých veciach, bránili tomu, aby bol spochybnený výber alebo platenie peňažných súm uskutočňované na základe tejto právnej úpravy počas obdobia, ktoré predchádzalo dňu vyhlásenia tohto rozsudku (rozsudok z 8. novembra 2001, Silos, C-228/99, EU:C:2001:599, bod 36).

39 V prejednávanej veci ťažkosti spojené s dohľadaním údajov týkajúcich sa hospodárskych rokov 1999/2000 a 2000/2001, ani okolnosť, že niektoré subjekty, ktoré existovali v čase skutkových okolností vo veci samej, už zanikli, nemožno považovať za naliehavé dôvody právnej istoty odôvodňujúce obmedzenie časových účinkov tohto rozsudku.

40 Okrem toho okolnosť, že spoločnostiam nachádzajúcim sa v „starých“ členských štátoch, ktoré museli platiť odvody počas hospodárskych rokov 1999/2000 a 2000/2001, sa má vrátiť preplatok, nemôže narušiť hospodársku súťaž medzi týmito spoločnosťami a tými, ktoré sa nachádzali v členských štátoch, ktoré pristúpili k Európskej únii od roku 2004, pretože cieľom tohto vrátenia je len skončiť situáciu, v ktorej je táto prvá kategória spoločností znevýhodnená.

41 Za týchto podmienok nie je potrebné časovo obmedziť účinky tohto rozsudku.

O trovách

42 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Článok 33 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2038/1999 z 13. septembra 1999 o spoločnom organizovaní trhu v sektore cukru sa má vykladať v tom zmysle, že na účely výpočtu priemernej straty je potrebné pre všetky výrobky, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, vydeliť celkovú sumu skutočných výdavkov spojených s vývoznými náhradami sumou vyvezených množstiev bez ohľadu na to, či za tieto množstvá boli alebo neboli skutočne zaplatené náhrady.**

2. **Článok 33 ods. 2 daného nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že na účely celkového výpočtu produkčných odvodov je potrebné vziať do úvahy priemernú stratu vypočítanú tak, že pre všetky množstvá, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, sa celková suma skutočných výdavkov spojených s vývoznými náhradami vydelí sumou vyvezených množstiev bez ohľadu na to, či za tieto množstvá boli alebo neboli skutočne zaplatené náhrady.**

3. **Nariadenia Komisie (ES) č. 2267/2000 z 12. októbra 2000, ktorým sa stanovuje výška produkčných odvodov, ako aj koeficient dodatkového odvodu v sektore cukru na hospodársky rok 1999/2000, a (ES) č. 1993/2001 z 11. októbra 2001, ktorým sa stanovuje výška produkčných odvodov v sektore cukru na hospodársky rok 2000/2001, sú neplatné.**

Podpisy